

Ислом Нури

Аллоҳ таоло айтади: «**Дарҳақиқат, Биз сизга етти такрорланувчини** (яъни, етти оятдан иборат бўлган, ҳар бир ракъат намозда такрорланадиган «Фотиҳа» сурасини) **ва Улуғ Қуръонни ато этдик**» (Ҳижр: 87).

Қуръоннинг бу сураси (яъни, «Фотиҳа») ҳар бир ракъатда етти марта такрорланади. Бу суранинг маъноси ва аҳамияти анъанавий аҳкамлар ва фикрлар билан таъриф қилинган. Бу суранинг асосий мазмуни булардир: «Аллоҳим, бизни ҳақиқатдан қилганимизга қайтиб келтир, бизни ҳақиқатдан қилганимизга қайтиб келтир» (Сурат 1-2). Бу суранинг асосий мазмуни булардир: «Аллоҳим, бизни ҳақиқатдан қилганимизга қайтиб келтир, бизни ҳақиқатдан қилганимизга қайтиб келтир» (Сурат 1-2). Бу суранинг асосий мазмуни булардир: «Аллоҳим, бизни ҳақиқатдан қилганимизга қайтиб келтир, бизни ҳақиқатдан қилганимизга қайтиб келтир» (Сурат 1-2). Бу суранинг асосий мазмуни булардир: «Аллоҳим, бизни ҳақиқатдан қилганимизга қайтиб келтир, бизни ҳақиқатдан қилганимизга қайтиб келтир» (Сурат 1-2). Бу суранинг асосий мазмуни булардир: «Аллоҳим, бизни ҳақиқатдан қилганимизга қайтиб келтир, бизни ҳақиқатдан қилганимизга қайтиб келтир» (Сурат 1-2).

Абу Саид ибн ал-Муалло розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: Масжидда намоз ўқиётган эдим, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам чақириб қолдилар. Мен жавоб бермадим. (Намозни тугатганимдан) сўнг: «Ё Расулуллоҳ, намоз ўқиётган эдим», дедим. У зот: «Аллоҳ таоло: «**Эй мўминлар, Аллоҳ ва Унинг пайғамбари сизларга ҳаёт бахш этадиган нарсага чақирар экан, уни қабул қилинглар**» демаганми?!», дедилар. Сўнгра: «Масжиддан чиқмасингиздан туриб сизга Қуръондаги энг улуғ сурани ўргатаман», деб, қўлимдан ушладилар. Масжиддан чиқмоқчи бўлганларида мен: «Ё Расулуллоҳ, Қуръондаги энг улуғ сурани ўргатаман» деган эдингизку?!», дедим.

Ислом Нури

Агар банда { $\text{أَشْفَقْتُ عَلَىٰ مَنِيٍّ مِّنْ عِبَادِي}$ } «жазо (Қиёмат) Кунининг эгаси — подшоҳи» деса, Аллоҳ таоло: «Бандам Мени улуғлади» дейди.

Агар банда { $\text{أَشْفَقْتُ عَلَىٰ مَنِيٍّ مِّنْ عِبَادِي}$ } «Сенгагина ибодат қиламиз ва Сендангина мадад сўраймиз» деса, Аллоҳ «Бу Мен билан бандам ўртасида, бандам учун сўраган нарсасидир» дейди.

Агар банда { $\text{أَشْفَقْتُ عَلَىٰ مَنِيٍّ مِّنْ عِبَادِي}$ } « Бизларни, ғазабга дучор бўлмаган ва ҳақ йўлдан тоймаган зотларга инъом қилган йўлинг бўлмиш — Тўғри йўлга йўллагайсан» деса, Аллоҳ «Бу бандам учун, бандамга сўраган нарсасидир», дейди (Имом Муслим ривояти).

Шарҳ:

Фотиҳа сураси Қуръондаги энг улуғ сура бўлиб, у такрорланувчи еттилик - яъни, намознинг ҳар бир ракъатида такрор ўқилувчи етти оятлик сурадир. Унда Аллоҳга ҳамду-сано айтиш, Ундан ёрдам сўраш, Уни ёлғиз билиш, Ундан ҳидоят сўраш маънолари жамланган. Бу эса дин маъносининг ҳаммасидир.

Бугунги дарсдан олинадиган фойдалар:

1. Фотиҳа сурасининг фазли;
2. У Қуръондаги энг улуғ сура экани;
3. Уни намозда ўқиш катта ажру-мукофотга сазовор қилади.